

NAPREJ

Glasiló Socialistične stranke Jugoslavije.

Pokrajinski strankin zbor v Celju.

(Dalje.)

Glavni odbor o tej zadevi predolgo ne bo ničesar storil.

Če bi že vnaprej ne vedel, da bo odbito, zato ker predlagam jaz, (medklici od vseh strani: Ni res, to ni res!) potem bi stavil predlog, da naj se izvoli morda tričlanska komisija, obstoječa iz sodrugov, ki niso osovraženi v Ljubljani in Mariboru, katera naj skuša, morda tudi diplomatično (zopet medklici od vseh strani: To pa ne, diplomatično pa ne!) doseči sporazum, da se pri volitvah ne bomo preveč pobijali.

Sodr. Franjo Koren (kot predsednik): Želim, da bi se debatiralo tudi o tem, da pokrajinski odbor in načelstvo ne zna delati, da nima iniciative itd., ker se namreč zunaj to kritizira. Storit nismo mogli vsega, kar smo želeli, posebno, ker nas sodrugi niso dovolj podpirali.

Sodr. Vinko Eisinger (Slovenj-gradec): Pokrajinsko tajništvo za shode in druge akcije tudi ni imelo denarja na razpolago. Mariborčani hočejo imeti našo glavo, mi pa ne smemo zahtevati Golouhove glave. Za nas mora biti merodajno le to, kdo je kaj napravil. V tajništvu in pri Enakosti ni napravil Golouh nikakega podrobnega dela. Kako je v Mariboru, je videti že iz tega, da je pisala »Volksstimme«: »Genosse Gmajner hält einen Vortrag« (Sodrugi Gmajner bo predaval), vsi pa vemo, da je Gmajner klerikalni ured-

nik. Da bi dali našo glavo za Golouhovo glavo, to ne gre. Videl sem Bernotovo delo in dati sem mu moral prav, dasi sem bil nekdan njegov največji sovražnik. — Mariborčani so nas izzivali, odšli so s konference, zato morajo oni sedaj priti k nam.

Sodr. Franc Jelen (Celje): Maribor zahteva od nas le eno glavo, mi bi pa lahko od Maribora zahtevali kar tri glave. Mariborčani so separatisti in rešiti hočejo le Maribor. Tudi mene so nago-varjali, naj bi šel z njimi.

Sodr. Baraga se odpove besedi in prosi, da jo dobi, ko se vrne soodr. dr. Korun, ki je nekam odšel.

Sodr. Karol Kisovec (Ljubljana): Skoraj ves kongres se je vrtel okoli vprašanja taktike. Nikdar nisem bil pristaš bivše struje, ker se ne morem strinjati s tem, da se taktika menja lahko 24krat na dan. Če ne bomo izvrševali sklepov, tedaj to sploh ne bo nikakršna taktika. Sodr. Sušić je omenil taktiko pri ljubljanskih občinskih volitvah. Sodr. Sušić pa dobro ve, da se je o tem pravilno sklepalo na seji in sestanku.

Sodr. Ivan Baraga (Brežice): Jaz sem pristaš javnosti. Na izjavo soodr. dr. Koruna, da je bil v Mariboru ter da je tam govoril z nekaterimi sodrugi, moram povedati, da sem jaz tista klepetava natura, ki sem poročal v »Napreju«, kaj

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

govore Mariborčani o koncesijah, zvedel sem od soodr. Bahuna to-le: Sedaj je bil v Mariboru neki odposlanec iz Ljubljane, pa ne vem, ali oficijelno ali ne, in ta nam je nudil take koncesije, kakršnih niti sami nikdar nismo pričakovali. Ponudil nam je Bernotovo glavo in pa uredništvo »Napreja«.

Priporočal bi pa nasvet soodr. Čobala, da naj se sestavi komisija, ki naj skuša doseči z Mariborčani sporazum.

Sodr. dr. Korun: Že popreje sem povedal, kako je bilo, ko sem bil v Mariboru. Ko sem govoril z Golouhom sem rekel, da bi se mariborska organizacija mogla razširiti le na Maribor in okolico. Golouh pa me je vprašal: Kaj pa Koroško? Na to seveda nisem mogel pristati in Golouh se je izrazil tako, da bi bilo potem tudi glede zedinjenje težko.

Sodr. Fran Sveteček (kot referat): Sodr. dr. Korun mi je odgovoril stvarno in želel bi, da bi povsod zastopal to stališče. Res je, da je pri komunističnem razkolu postala cela vrsta sodrugov indifrentna. Vendar pa se pri tem čistijo duhovi. Kjer se kreše dvoje struj, tam marsikdo odpade. Ljudstvo samo pa dovolj ne razmišlja. Če hočemo drgnjenje med strujami zmanjšati, tedaj mora postati to drgnjenje dostojno. Javnost umazano perilo odbija. Nisem pristaš tega, da bi se smelo vse objavljati v listih. V notranjosti stranke pa korupcije nikakor ne moremo pripuščati, in kar se o tem objavlja, naj bo v dostojni formi.

MUKI.

(Dalje.)

»Nisem sicer meščan prestolnega mesta Ljubljane, vendar pa so mi znane vse glavne ceste in tudi dokaj uglednih oseb poznam. Sto zaslužnih in spoštovanih mož vam lahko naštejemo, med njimi pa ni nobenega človeka. Sto palač vam lahko pokažem, med njimi pa ni nobene človeške hiše. Če vam moj odgovor zadostuje, bi prosil pojasnila glede te-le živali, ki čimdalje bolj vznemirja mojo razvednost.«

»Vprašala sem vas, če ste Ljubljančan zato, ker se mi je zdelo čudno, da človek, ki živi vsaj nekaj dni v mestu, ne ve kdo je Muki.« je odgovorila gospodična in vzela črno živinčo v naročje. »Muki,« je nadaljevala in gladila kosmatega cucka po glavi, »daj gospodu tačko! No, lepo, ti neroda, boš dal tačko!«

Sam ne vem, kako sem se spozabil tako daleč. »Jaz sem pošteniak in splošno me prištevajo med kulturne ljudi,« sem dejal. Nato sem se nizko priklonil in pomolil novemu znancu roko pod nos. Muki — tako bomo odslej imenovali črnega

cucka — je stegnil svojo tačko, zarenčal, kakor da mu ni preveč všeč način salonskega postopanja, potem je položil svojo kodrasto glavico gospodični na prsa in zatisnil oči, češ, storil sem svojo dolžnost.

Osebnost tega cucka mi še danes ni popolnoma razumljiva. Prej bi trdil, da je zanimiva kakor pa vsakdanja, da je Muki sicer psiček moškega spola, vendar pa ne spada med navadne pse, ki se klatijo po ljubljanskih ulicah. Kje se je rodil, kdo je zanesel to pasmo v naše prestolno mesto in kako se pravzaprav imenuje, ne vem, ker nisem strokovnjak v pasjem vprašanju, zdi pa se mi, da je njegova domovina Japonska, kajti samo tam se lahko rode podobne živali. Mislite si psička! Repek navaden, nožice navadne, glavica navadna, gobček navaden, oči, ušesa in jezik, ki gleda semtertja zvedavo iz gobca, vse je navadno in majhno in vendar je Muki kot osebnost nenavaden in vzbuja splošno pozornost. Da je temu res tako, bom povedal pozneje, zdaj pa se vračam h gospodični, ki sem jo pustil s cuckom v naročju sredi ceste.

»Vaš obraz mi ugaia,« je spregovorila živahno in oči so se ji zaiskrile na vso

moč. »Sploh se mi zdite primeren človek, ki mi bo gotovo pomagal iz zadrege. Premišljujem namreč, kaj bi pomenila luna v tem nenavadnem sijaju, pa čim bolj mislim, tem manj razumem.«

»Zelo rad bi vam ustregel, gospodična,« sem odgovoril in prosil na tihem nos, naj mi bo še to pot zvesti vodnik. »toda žalibg, sam sem v zadregi in ne vem, kako naj si pomagam. Osebnost sem znan z nebeško kraljico že iz mladih let in zato sem posredoval glede tega kočljivega vprašanja neposredno pri njeni vzvišenosti. In kaj mislite? Poznam nekaj njenih lastnosti in vem tudi iz lastne skušnje in nocojšnjih dogodkov, da včasih prav rada trka, toda njen odgovor je dokaj nerazumljiv. Manifestiam, je odgovoril na tozadevno vprašanje in niti besedice ni črhnila več. Trmasat je res, to mi je znano, da pa ne spoštujete stare družbe, tega ji nikakor ne morem oprostiti. V kolikor pa se lahko zanesem na svoje možgane, sem sklenil, da je naša prevzvišena gospa deležna nocoj vseh volilnih pravic demokratične države. Aktivno trka, pasivno manifestira. To je vse, kar vam lahko povem. (Dalje prih)

Idejne predpriprave ne moremo delati, če se ne držimo pravilnika. Sodrugi Uratnik je rekel, da je bil progresivni davek idejno premalo pripravljen. Progresivni davek imamo v programu, in če ni bilo dovolj predpriprave, je vzrok to, ker smo tako majhni. Vendar pa so uspehi danes že precejšnji.

Če nismo delali dovolj rigoroznih sklepov, jih nismo delali, ker smo na slučajih pokazali, da je treba sklepe izpolnjevati. Ne tako, kakor je prej bilo! Anton Kristan mi je na protest proti nekemu sklepu rekel: »Že 24 let hodim na kongrese, ljudje so sklepali, mi smo pa naredili ako, da je bilo prav.« Sodr. Umek je omenil, da so Sodr. Bernot ni pravočasno vzel noža v roke. Sodr. Bernot takrat še ni imel noža, kajti nož je organizacija.

Glede ljubljanskih Zarjanov mi je najbolj simpatično mnenje so Sodr. Čobala. Ljubljanska Kocmurjeva organizacija je povsod nasprotovala pokrajinskemu tajništvu ter ima tudi svoje izkaznice in ne strankinih. Pripravljala se je na to, že celo leto pred razkolom.

Mariborsko vprašanje naj se reši čimprej. Sestavi naj se, kakor meni tudi so Sodr. Čobal, komisija, ki naj to vprašanje reši. Med nami in Mariborčani še danes ni rešeno vprašanje progresivnega davka. Bojim pa se, da bo ta komisija imela tudi glede tega težko stališče. Ne verujem pa, da bo imela kakšen poseben uspeh. Predlagam naslednjo resolucijo:

Strankin kongres poudarja svojo voljo do sporazuma z mariborskimi organizacijami. V ta namen se izvoli petčlanska komisija, ki naj ta problem preštudira ter v okviru pokrajinskega pravilnika in v sporazumu s pokrajinskim odborom ter na temelju čim širše samouprave v okviru teh organizacij skuša doseči sporazum.

V to komisijo predlagam sodruge: Moderndorferja, Kisovca, Eisingerja in Uratnika. (Dalje prih.)

Idejne priprave manjkajo.

»Naj se izenačijo vse plače in mezde. Zakaj bi moral imeti magistratni ravnatelj večjo plačo, nego cestni pometač?«

Tako so govorili komunisti in nič ni pomagalo ne razlaganje, ne rotnje; tako so si razlagali pač enakost in vsak, kdor je drugače mislil, je bil socialpatriot ali pa še kaj hujšega.

Mi, ki sodimo ljudi realno, smo zavrnili njih neumnost s prav preprosto stvarico, s progresivnim davkom. Pa ne morebiti šele potem, ko je bil razdor že izvršen, temveč že skoro eno leto prej in kongres leta 1919, je naročil načelstvu, naj ta davek uvede. Na tem kongresu je bilo izvoljeno še skupno načelstvo in so najvažnejša vodilna mesta zasedli baš najglasnejši komunisti: za tajnika stranke železničar Jože Petrič, za blagajnika dr. Milan Lemež, za glavnega urednika »Napreja« Rud. Golouh. Ti so imeli torej nalogo v stranki izvesti progresivni davek, pa se zato niso prav nič brigali, vse svoje delo so posvetili edino radikalnemu razbijanju organizacij. Ko se je stranka potem na spomlad 1920, res razdelila na socialistično in komunistično, ga je na naši strani kongres v Celju leta 1920, res uvedel zaenkrat še kot prostovoljnega, naslednje leto 1921, pa že za vse člane obvezno. Nikdar ne bo več naša stranka brez tega — komunisti naj pa še čakajo na »revolucionarno izenačenje plač ravnateljev in pometačev«.

Za člane naše stranke je vse to tako jasno da nam bo marsikdo očital, čemu o tem pišemo. Vendar — moramo. Moramo, ker nam nekateri očitajo, da je bil ta davek »idejno premalo pripravljen«.

Razdelimo ljudi na ravnatelje in pometače. Za katere izmed obojih je ta davek idejno pretežak?

Komunisti so obljubljali pometačem enake plače, kakor ravnateljem. Za enkrat tega še niso dosegli, pač pa nasprotno — prej je zaslužil ravnatelj za pet pometačev, danes zasluži za deset. Ravnateljem so obljubljali komunisti večala — tudi to »še ni doseženo«, pač pa je nekaj komunistov vstopilo med ravnatelje. Kratkotrajno: kolikor je pometačev, ki znajo kaj misliti, nobeden ne upa več na izenačenje, pač pa vsi razumejo, da je treba v proletarski stranki, v kateri so si vsi člani enaki, res uvesti progresivni davek, da vedo pometači o svojih ravnateljih, koliko zaslužijo in da za skupne potrebe plačujejo po dohodkih različno, pometači malo, ravnatelji veliko. V socialistični stranki smo vzeli na ta način ravnateljem eno desetino dohodkov, devet desetini jim je ostalo in dovolj imajo, zadovoljni so. Tudi vsi naši pometači pravijo, da bodo plačevali prav radi eno desetino, kadar dosežejo ravnateljske plače, kajti lažje je od 4000 Din plačevati 400 Din, nego pa od 800 Din 2 Din. Ravnatelju ostane za življenje 3600 Din, pometaču pa samo 798 Din. Za pometače je ta »ideja« tako jasna, da nikakor ni treba več nikake posebne razlage in priprave zanjo.

Drugače je pa to pri ravnatelju. »Čemu bi plačeval za socializem po 400 Din na mesec? Kaj pa imam od tega?« Takemu ravnatelju bi bilo treba seveda še veliko idejne priprave. Toda naša stranka ni stranka ravnateljev, stranka pometačev smo, ki nikakor ne moremo upati, da bodo ravnatelji izpremenili sedanji družabni red. Zato niti ne maramo čakati, da se tisti ravnatelji idejno pripravijo na progresivni davek, če jim ni všeč, naj si poiščejo drugo stranko, saj jih je mnogo takih, kjer sploh ni treba nič plačati. Naj gredo h komunistom, k Zarjanom, h klerikalcem, k radikalcem itd. — povsod vse zastoni, še nagrade bodo dobili tam. Med nas naj se pa nikar ne šulijo.

To smo napisali, ko nam je neki član naše stranke, ki zasluži v proletarski službi okoli 4000 Din na mesec, na neki seji popolnoma brez sramu izjavil, da je proti progresivnemu davku. Predlagali bomo seveda njegovo izključitev, tembolj, ker je izjavil, da nikogar nič ne briga, koliko zasluži, čeprav so pometači njegovi delodajalci! Tudi ga ni nič sram, da je Kristanovec, da je delal pri volitvah proti naši stranki itd.

Kdor se čuti solidarnega z njim, naj to kar izjavi; v tej zadevi ne bomo več dajali posebnih ur za idejno pripravo. Izjemo je mogoče dovoliti le tam, kamor naš tisk ni prihajal, ker so razni ravnatelji branili. Videli smo pa tudi v takih krajih, da ni treba mnogo razlage: Ko je so Sodr. Uratnik v »Volksstimme« površno povedal, za kaj gre, so mariborski pometači takoj razumeli — in samo za te nam gre.

Politične vesti.

+ Fašistovskih bedarij mora biti konec! Na predvečer k Svečnici so se zgodile v Celju stvari, ki morajo biti predvsem nam delavcem resen opomin

pred vrhincem, v katerega utegnemo zadržati, če si pravočasno ne pljunemo v roke in zgrabimo krmilo. Celjski in okoliški Nemci so imeli svoj vsakoletni »Jugsbal« — kakor se ni nad njim doslej še noben pes spotikal — ki ga jim je z razbijanjem šip (100.000 škode), hotentovskim kričanjem in streljanjem zmotila od liberalnega hujškanja zadnjih dni izzvana množica »pravovernih« jugoslovancev in golobradih orjunaških mladincev, ki so bili nalašč v ta namen poslani iz Ljubljane. Sedaj je mir in morda je tudi že koga izmed razbijačev sram, da smo Slovenci prvič v naši zgodovini vendar le pokazali, da nimamo niti glede nacionalne strpnosti nič boljši, nego so katerikoli laški ali madžarski fašistovski hajduki. Namestnik Hribar je na dogodek izdal proglas, v katerem preti, da nastopi z vso energijo proti tistim, ki bi še kaj mazali slovensko ime s sličnimi prenapetostmi in kratili mirnim sodržavljanom, čeprav so druge narodnosti, po ustavi jim zajamčene pravice. K stvari se še povrnemo, ker, kakor rečeno, ima ravno delavstvo interes na tem, da ne pride radi nekaj krivega nacionalizma v položaj laškega ali madžarskega delavstva. Zahtevamo pa že sedaj, da se orjunaške organizacije takoj razpuste in se mladiki namesto k brezplodnemu fanatizmu napode na resno delo. Ne gre, da bi radi nepremišljenosti par otročjev, ki ne vidijo življenja niti toliko, kolikor ga imajo dva centimetra pred nosom, trpele vse ljudstvo. Ljudi, ki so jih nahajskali, je treba postaviti na hladno. Ne gre, da bi iz prebujne »idealnosti« mladih fantov kovali svoj volilni kapital ljudje, ki jih je ljudstvo že davno zavrglo in ki še danes smrdijo po anacionalni korupciji, kakor so jo vodili tisti časi, ko so držali polovico režima v svojih rokah.

Radikalci imajo že podpisan ukaz, s katerim bo upokojeno in prestavljeno večje število železniških uradnikov. V prvi vrsti bodo odstranjeni tisti, ki radikalni stranki škodujejo. Kje je organizacija, ki se bo postavila proti temu?...

+ Na Rumunski-Bolgarski meji vladajo med Rumuni in Bolgari mirni odnosi.

+ Nemška vlada je zahtevala takojšnjo izpraznitev po Francozih zasedenih nemških bolnic.

+ Iz Ruhrskega ozemlja. V Bingen, v Kaselu in v Meinzu so najbrže nemški nacionalci zažgali vse železniške kurilnice.

+ Ruske delavske organizacije so sklenile darovati za nemške delavce v zasedenem ozemlju ob Ruhr 100.000 zlatih rubljev. — V premogovnikih in tvornicah zopet normalno delajo. Strokovna organizacija rudarjev je soglasno odklonila predlog za splošno stavko rudarjev.

+ Avstrijski kancelar dr. Seipel je na zadnji seji društva narodov poročal, da ima Avstrija zadnje mesece samo 1 milijon zlatih kron dnevnega deficita. V par mesecih bo baje imela samo še 20 milijonov zlatih kron mesečnega deficita.

Dnevne vesti.

Kdo povzroča draginjo? Poročajo nam, da je klerikalna Gospodarska zveza, ki je bila šele pred mesecem dvignila ceno mleka od 12 na 14 kron, znova poskočila za dve kroni navzgor, notabene za razprodajo na debelo. Ker se kmetje, ki prinašajo mleko v mesto, ravna po vsem po mestnih vzorcih, je umljivo, da se bodo poslužili te prilike in tudi sko-

čili s cenami navzgor, kar je seveda proti vsaki zdravi logiki v času, ko se naša valuta zopet dviga. In podraži se mleko, podražijo se tudi drugi produkti, to je gotovo. Takšne posledice ima samogoltnost klerikalnega podjetja, torej podjetja iz tistih vrst, ki nudijo revnemu ljudstvu vedno vsakovrstnih koristi — namreč po svojem lastnem mnenju. A stvar ima še eno kljuko, in ta je v tem, da je Gospodarska zveza mleko podražila v času, ko je dobila Mestno mlekarstvo v svoje pesti in se tako na preprost način iznebila najmočnejšega konkurenta. Dobila pa jo je z veliko kampanjo, ki so jo klerikalci vodili za uničenje tega konkurenta, kateremu so očitali prav to, kar se da očitati Gospodarski zvezi, z edinim razločkom, da pri tej upravičeno — namreč, da prodaja za drag denar malovredno robo. Če se ne motimo, je bila ta kampanja najbolj kričaska, ko je Mestna mlekarstvo bila primorana zadnjič zvišati cene. Takrat so jo dolžili, da povzroča draginjo in so podjetje tako daleč spravili, da jim je padlo kot zrelo jabolko v roke. Kako se sedaj tista kampanja strinja s podražitvijo pri Gospodarski zvezi? To hodo razumeli pač le oni, ki jim je klerikalizem popolnoma zamašil možgane, da ne gre nobena misel več skozi. Pametni ljudje pa so razumeli tako, da so nakup mleka pri G. zv. odpovedali, zlasti ker njegova kvaliteta ni hvale vredna. Nas zanima sedaj samo to, kako bo razumevala stvar policija, ki je ravnokar izdala odlok zoper navijanje cen, ki ga priobčujemo na drugem mestu. Tu ima prvi primer, pri katerem lahko pokaže, da niso njeni odloki zgolj počekani papirji.

Prodajanje rib po gostilnah. Hotelirji in gostilničarji v Ljubljani smejo kupovati ribe le od ljudi, ki se bodo izkazali z legitimacijo, oziroma potrdilom ribarskega upravičenca, da smejo take ribe prodajati. Gostilničar je primoran, da si pridržijo potrdilo, ali zapiše ime onega, od katerega je ribe kupil. Če tega ne stori, bo natančno sodišču radi nakupa sumljivega (ukradenega) blaga. Obenem bodo trošarinski pazniki legitimirali vsakogar, ki nosi v mesto ribe in mu jih bodo zaplenili, če se ne izkaže z ribarsko knjižico ali s potrdilom ribarskega upravičenca, da sme ribe loviti oziroma prodajati.

Za ustanovitev »Delavske ljudske visoke šole«. Akad. soc. ped. krožek vabi na pogovor o možnosti ustanovitve »Delavske ljudske visoke šole«, vse, ki bi hoteli in mogli sodelovati ali ki se za to velevažno vprašanje samo zanimajo. Sestanek se bo vršil v nedeljo, dne 4. februarja ob 10, v zborniški dvorani na univerzi. Referira Žgeč Franjo, cand. phil.

Črna deska. Te dni je oblast deložirala nekega trgovskega uslužbenca z ženo, trimesečnim otrokom in vsem mobilijem, ne da bi mu niti nakazala novo stanovanje. Navzlic njegovi že pred letom vloženi prošnji. Ne samo zavoljo deložacije pod takšnimi pogoji, ampak tudi iz drugih ozirov moramo odločno protestirati proti temu dogodku. Stvar ima namreč še neka zelo dvomljivo čista ozadja. Naš uslužbenec je v tistem stanovanju prebival že od marca lanskega leta in sicer kot podnajemnik. Znanec ga je bil vzel k sebi. Ko se je ta čez par tednov odpravil za stalno v Beograd in je postalo stanovanje prosto, je deložiralec pri stanovanjskem uradu takoj interveniral, da mu ga nakažejo. Vodja tega urada mu je nakazilo zagotoviti, samo formalno prošnjo naj bi vložil. To se je zgodilo 8. junija. Toda še predno je sta-

novanjska komisija o stvari utegnila sklepati, takoj drugi dan nato, je že prišel k referentu urednik samostojnega »Kmetijskega lista«, češ, da je bilo stanovanje njemu nakazano. Pri intervenciji na stanovanjskem uradu je trgovski uslužbenec zvedel, da je temu res tako, a da urad ne more pomagati, ker da je odlok dospel naravnost iz višje instance. S to »višjo instanco« pa je pesem čisto zase, ki postane hitro razumljiva iz neke izjave samostojnega urednika napram našemu trgovskemu nameščencu, ko je ta poizkušal pri drugi in tretji instanci doseči razveljavljenje krivičnega nakazila. Ta izjava se glasi nekako tako: »Kaj se pritožuješ! Saj ti ne bo nič pomagalo. Imam »zveze« v Beogradu!« Faktično je tedaj samostojna stranka sedela v vladi poleg mladincev, Pucelj poleg »socialnega« ministra Žerjave, ki je kot zadnja instanca podpisal odlok, s katerim se deložiraneva pritožba zavrne, češ, da se je bil v stanovanje »samovoljno« in proti predpisom vselil. Malo čudna utemeljitev je to, za ljudi, ki imajo drugače usta polna »socialnega čuta« in pa govoric, da predpisi ne smejo ubijati celih družin in biti v direktnem nasprotju s »socialnim čutom«. Še to: Tisti samostojni žurnalisti je sam v Ljubljani, dočim ima trgovski uslužbenec ženo in otroka. In hišni gospodar je — pač izjema med hišnimi gospodarji — tako uvideven, da stoji popolnoma na strani deložiranca. Javnost naj po teh podatkih sodi. Mi pa spregovorimo morda še kako besedo.

Na policijskem ravnateljstvu so nekoliko pozno sicer pa vendar opazili, da so nekateri trgovci povodom zadnjega padca naše valute zvišali cene blaga. In so pri tem vzeli za temelj svoje kalkulacije namizje stanje naše valute. Ko se je naša valuta zopet dvignila, pa niso sorazmerno znižali cen, temveč prodajajo še nadalje po istih pretiranih cenah. Ker je tako izvajanje sedanje nestabilnosti valute nedopustno in kaznivo opozarja policijsko ravnateljstvo, da bo uvedlo obširno preiskavo v tem pravcu in proti prestopnikom najstrožje postopalo v smislu zakona o pobijanju draginje.

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljši in najcenejši in ker s tem pomagata k zaslužku lastnih sodrugov. Glavna zaloga na drobno in debelo, Ljubljana, Breg 20.

Maribor.

Izredni občni zbor društva stanovanjskih najemnikov se je vršil v nedeljo dopoldne. Poročilo o dosedanjem delovanju društva se glasi ugodno. V dveh mesecih svojega obstoja si je priborilo v pogajanjih s hišnimi posestniki važno stališče; sodelovalo je pri ustanovitvi novega stanovanjskega urada in razsodišča in si preskrbelo v ničem primerno zastopstvo. — Pri volitvah novega odbora je nekoliko ljudi opozorilo da so se nekateri odborniki na skrivaj in na škodo društva pogodili s hišnimi posestniki o zvišanju stanarine. Vendar o zadevi niso dosti razpravljali, temveč je večina izrekla dosedanjemu odboru zaupnico. Na željo delavstva je bil z enim glasom večine izvoljen za predsednika A. Bahun. — Pisarna društva se nahaja na Rotovškem trgu št. 1 pri »Mar. Stanu«. Za pristop zadostuje pisмено sporočilo imena, poklica in stanovanja ter plačilo vpisnine 1 Din in polletne članarine 6 Din.

Volilni boj.

OBLASTNI ZBOR SSJ.

Za kranjsko volilno okrožje se je vršil oblastni zbor v nedeljo, 2. t. m. v Ljubljani.

Udeležba delegatov ni bila posebno povoljna, ker je precejšnje število naših organizacij z volilnim bojem že tako zaposlenih, da niso utegnile poslati delegatov, temveč so odposlale kar pismena predloge.

Najlepši utis od zbora smo dobili pri sestavi kandidatne liste. Tu je naša stranka zopet pokazala, da je res stranka organizacij kajti v vseh slučajih in pri vseh mandatih so se brezpogojno upoštevali predlogi, ki so jih poslale organizacije.

Zbor je tudi pretresal vprašanje »enotne fronte«, s katero hočejo komunisti strašiti med delavstvom. Komunisti vedo, da so se pri ljudstvu dobrega osvojevali, ker so razbili stranko, ker so razbijali enotne strokovne organizacije in s tem napravili tako zmedo, da nas sedaj tepe šiba reakcije. Ker vedo, da ljudi na staro ime in na stari program ne morejo več pridobiti, ker jim noben pameten človek več ne zaupa, zato so se oblekli v ovčjo kožo, ki se imenuje »enotna fronta«.

Po debati, ki se je o tem vprašanju vršila je bil zbor soglasnega mnenja, da so proti reakciji, ki vlada, le edino

enotne organizacije

poklicane zboljšati položaj delavnega ljudstva. Zato je treba napeti vse sile, da v tem volilnem boju upostavimo vseposod organizacije naše stranke in da čim bolj razširimo naš tisk, da bo imel čim več unliiva.

Zbor se je dobro zavedal, da je pritisek reakcije tako hud radi tega, ker so organizacije razbite!

Zato na delo vsi, ki se hočete boriti proti reakciji.

Upostavimo organizacije tam, kjer so razbite, in tudi tam, kjer jih sploh še nismo imeli!

Zavedati se moramo, da je v Sloveniji mnogo krajev, kjer si žele organizacije, pa ne pride nihče tja, da bi jim pomagal. Zato ni potreba zgubljanja časa s tisto pečico komunistov, temveč ustanovimo organizacije tam, kjer si jih ljudstvo želi.

Tržič. Volilni boj se pri nas še prav za prav ni pričel. Meščanske stranke še ne vedo katere bogove jim ljubljansko vodstvo postavilo na listo. Ker pa še ne vedo, koga naj prično hvaliti, zato vlada pri njih še precejšnje mrtvilo. Komunistov pa pri nas kakor veste ni, zato tudi ni tiste demagogične agitacije za »enotno fronto«. Naše delavstvo je dovolj zavedno in ve, da je enotna organizacija več kot enotna fronta. Zato je tudi ostalo v enotni organizaciji in bo šlo kompaktno v boj proti reakciji. Sicer smo te dni slišali nekatere, ki mislijo, da je mogoče reakcijo premagati z »enotno fronto«. Ko smo jim pa povedali, da je reakcija ravno zato nastala, ker so se enotne organizacije razbile so povečini spregledali. Naša parola v teh volitvah bo: V boj za enotne organizacije, ki so edine smožne zlomiti reakcijo!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ).

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

Bili so samo štirje policisti s šestimi jetniki in množica okrog njih je bila za hip videti nevarna. Toda policisti so si znali pomagati. Eden je stopil na vogal ulice in zapiskal na piščalko; minuto pozneje je zavil okrog vogala velik policijski voz, ki je znan pod imenom »Črna Marija«. Množica se je razmaknila in jetniki so bili drug za drugim pahnjeni v voz. Divji Viljče, ki je bil za trenutek prost težke policistove pesti, katerega je držala za vrat, je zavpil skozi majhno, omreženo okence na vozu: »Protestiram proti temu nasilju! Jaz sem svoboden Američan — « France, ki je sedel poleg Viljčeta, je bil naglo pahnjen proč in predno se je zavedel, kaj se godi, je priletela težka policistova pest naravnost na Viljčeto usto. Viljče je padel kakor junček pod klavčevo sekiro, sirena na vozu je zatulila in voz je izginil izpred oči razkačene množice na uličnem vogalu.

Ubogi Viljče! Ležal je počez na sedežu in njegova glava je počivala na Kremenovih rokah. Njegovo telo se je krčilo, zvičalo, toda iz njegovih ust ni bilo glasu. France se je silno ustrašil misleč, da tovariš umira. Čez par hipov je France občutil gorko mokroto na svojih rokah, ki je počasi lezla; izprva je bila mokrota opolzka, potem pa lepljiva. France je sedel v vozu v smrtnem strahu; ni se upal ganiti ne govoriti, ker se je bal, da tudi on dobi udarec. Samo sedel je in stiskal k sebi trepetajoče telo tovarišev in mrmral je v brke: »Ubogi, Viljče! Ubogi Viljče!«

Pripeljali so jih na policijsko postajo. Viljčeta sta nesla dva policista za rame in noge in ga položila na klop. Jetniki so povedali svoja imena. Jakob je zahteval, da sme telefonično poklicati odvetnika in bilo mu je dovoljeno. Poklical je Tržana, ki se je nahajal na neki zabavi in mu naročil, da naj poskrbi poročstvo za jetnike. Nato so bili jetniki odpeljani v celice.

Nekaj minut pozneje je zadonel skozi železne kletke glas pojoče ženske. Bila je Berta Kolarjeva, ki je svojim čistim, krasnim glasom zapela Internacionalo:

»Vstanite, vi jetniki bedel!«

Pesem je navdušila jetnike do kosti in v naslednjem trenutku je »Internacionala« že odmevala po vsej ječi v mogoč-

nem zboru. Seveda je takoj prišel ječar in slišal se je osoren klic: »Tiho!« Nato zopet: »Tiho!« in potem tretjič: »Ali boste molčali, vrage!« — Ko pa niso hoteli umolkneti, je ječar prinesel čeber vode in jo pljusnil skozi železne mreže. France je dobil močan curek naravnost v odprta usta in — da se izarazimo s pesnikom — »pesem ga ni zanimala več.«

Okrog polnoči sta prišla na policijsko postajo Tržan in dr. Medved. Oba sta bila tisti čas proti javnim shodom socialistov na ulici, ali kadar je bilo treba pomagati sodrugom v stiskah, nista mogla odreči prošnje za pomoč. Tako je s temi spoštovanimi »gosposkimi« socialisti, kadar imajo opraviti z razposajenimi otroci v stranki: s pristaši »nemogočega« in »direktakcionisti« in drugimi proletarskimi razgrajči. Dr. Medved je potegnil debelo listnico iz žepa in položil poročstvo za vse jetnike, obenem je pa naredil kratko, toda ostro pridigo policijskemu seržantu zaradi tega, ker je Divji Viljče tako pobit, da ni mogel hoditi, pač pa so morali poklicati ambulančni voz, v katerem so ga odpeljali v bolnišnico. France Kremen, ki je navadno vedno držal z »divjiimi«, je tisti hip čutil veliko hvaležnost do dr. Medveda; spoznal je, da je navsezadnje le dobro, če ima socialist prijatelja v dolgi, črni suknji, belem telovniku in z debelo mošnjo, ki premore par tisoč dolarjev.

France je šel domov. Liza je hodila gor pa dol po sobi in vila roke v velikem strahu, in ko je stopil France v sobo, mu je padla okrog vratu v blaznem veselju. Ko je pa videla, da je France ves moker, se je zopet ustrašila in on je moral vse razložiti od začetka do konca. Ali si morete misliti? Liza — ženska, ki je bila komaj še v abc-stadiju revolucionarne vzgoje, ni vedela, da je slavni in junaški čin, če je človek aretiran! Sirota je smatrala Francetovo slavo za veliko sramoto in prosila ga je, da naj ohrani sramotno dejanje v tajnosti pred sosedi. Toda kdo naj popiše njen strah, ko je slišala iz Francetovih ust, da »sramote« še ni konec, kajti zjutraj mora iti pred sodnika. Jokala je Liza na ves glas in zbudila malega Franceta, ki je tudi pričel tuliti. Pomirila se je šele potem, ko je Kremen slekkel premočeno obleko, izpil dve skodelici vročega čaja in se vlegel v posteljo, pokrit s koci, tako da ne umre za pljučnico, predno se njegova afera ne zaključi pred sodiščem. (Dalje prih.)

Delniška zavarovalna družba išče zmožnega

KNJIGOVODJO - BILANCISTA.

Ponudbe z navedbo zahtevkov na poštni predal št. 4, Ljubljana, glavna pošta.

Čitajte velezanimivo študijo
Dr. Oto Bauer - Uratnik

Pot k Socijalizmu.

Cena 1 din.

Naroča se v upravi »NAPREJ«.

Pridobivajte naročnike!**PREDPUST 1923**

SVILA	za plesne obleke
KREP	" " "
ATLAS	" " "
BATIST	" " "
ETAMIN	" " "
ROKAVICE	za dame in gospode
NOGAVICE	" " "
ELIDA	toaletni izdelki

Ljubljana

Mestni trg št. 10.

Naiboljše peči sedanjosti so emailirane

LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za
Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,

trgovina stavbnega materijala

Prešernova ulica **LJUBLJANA** Prešernova ulica**Proda se KRASNA MASKA**

v trgovini Tržaška cesta št. 8.

PERILO

za dame, gospode in otroke

v veliki izbiri pri

A. ŠINKOVIC nasl.**K. SOSS,**

Ljubljana, Mestni trg 19.

Kons. društvo za Slovenijo

Ljubljana.

Poštni predal št. 13.
Telefon inter. št. 178.

Pošt. ček. rač. št. 10.532.
Brz. nasl. »Kodes« Ljubljana.

Hranilni oddeleknaznanja, da je s **1. novembrom 1922****zvišal obresti** in sicerza navadne hranilne vloge na **6%**.za vloge proti četrtletni odpovedi . . na **6½%**.za vloge proti polletni odpovedi . . na **7%**.

Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše zadrage!
Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico!